

ZVERI JUŽNE DIVJINE

Matevž Jerman

Po zmagoslavjih na festivalu Sundance, v Cannesu in po številnih drugih lovorikah ter nominacijah se *Zveri južne divjine* (Beasts of the Southern Wild, 2012, Benh Zeitlin) spogledujejo tudi z oskarji za najboljši film, režijo, glavno igralko in najboljši prirejeni scenarij. Skratka, brez dvoma gre za enega osrednjih filmskih naslovov leta, zares zanimivo pa postane šele ob dejstvu, da gre pravzaprav za nizkopračunski, neodvisni režijski prvenec doslej neznanega Benha Zeitlina, v katerem so bile glavne vloge v celoti zaupane naturščikom in ki je nastal pod okriljem neodvisnega produkcijskega kolektiva Court 13. Nadalje in morda najpomembneje, *Zveri južne divjine* poglavito izstopajo zaradi svoje drže do realnosti in razumevanja sveta, in to tako v smislu vsebine kot samega pristopa k filmskemu ustvarjanju.

Smer, ki jo je Zeitlin nakazal že v svojem nagrajenem kratkometražcu *Glory at Sea* (2008), poetičnem, magično realističnem posvetilu žrtvam, ki jih je v Louisiani terjal orkan Katrina, se v *Zvereh* še dodatno izkristalizira. Zgodba je znova postavljena v Kad, izmišljen kraj na močvirnatih obronkih New Orleansa, kjer meja med kopnim in morjem postaja vse bolj fluidna in kjer prebiva barakarska komuna, ki se poživlja tako na zakone izven okvirov lastne svobo-

dnjaške skupnosti kot na opozorila oblasti, da se morajo nemudoma preseliti, sicer jih bo naraslo morje ob prihajajočem neurju poplavlilo. Med njimi s svojim razgrajaskim, čudaškim in vse bolj bolnim očetom živi tudi deklica Hushpuppy, ki v strahu pričakuje prihod ogromne prazgodovinske zveri, ki bo prišla iz stopljenih ledenikov na severu ter naredila konec svetu, kot ga poznamo. Hushpuppy je s strani očeta deležna kaotičnih, rudimentarnih, a navadno dobronamernih naukov, s katerimi jo želi pripraviti na življenje v nekem novem, surovejšem svetu, ki je že na robu obzorja in s katerim se bo morala kmalu soočiti čisto sama.

V njenih tesnobnih slutnjah se manifestira soočenje otroške domišljije z realnimi strahovi pred izgubo staršev, pred razpadom ustaljene socialne realnosti in pred pretečo globalno kataklizmo. Film zrcali anksioznosti sedanjosti in duh časa aplicira na subjektivne čustvene razrvanosti svoje male protagonistke, ta pa jih slednjič stoično prenese in si jih pokori, a šele ko dokončno izgubi vse, kar je lahko izgubila: »Vsi izgubijo tisto stvar, ki jih je ustvarila. Tako je v naravi. Pogumni ljudje ostanejo, da se s tem soočijo in ne bežijo.« Film *Zveri južne divjine* je realistična pravljica o soočenju z novo podobo sveta, ki ga nepovratno spreminjajo klimatske in

politično-gospodarske spremembe. Je oda newage spoznanjem o vsesplošni vesoljni povezanosti in pripravljenosti na soočenje s prihodnostjo, ki je za nekatere že realnost (denimo za dejanske prebivalce louisianskega grebena Isle de Jean Charles, po katerem je bila Kad modularana). Ni film katastrofe ali film o pričakovanju apokalipse, temveč o življenju po koncu, filmska priprava na kolektivno sprejetje prihodnosti. »Vem, da sem le majhen delček velikanskega veselja in da je zato vse prav.«

Nikakršno naključje pa ni, da se po koncu filma spet najprej pojavi napis A film by Court 13. Kljub izrazitemu avtorskemu pečatu (Zeitlin je tudi soscenarist in soavtor filmske glasbe) so *Zveri južne divjine* predstavljane kot uspeh mladega kolektiva, ki ga vežejo tako sorodstvene kot prijateljske vezi, v sodelovanju z lokalnim prebivalstvom, saj je večina nastopajočih doma s področja, kjer se film dogaja. Je film o skupnosti, ki ga je naredila skupnost in ki s svojim načinom delovanja zavrača ustajene metode velikih produkcij ter v spomin nemara priključuje celo nedavne beležke o značaju novega filma in predloge za ustvarjalno agitacijo, ki jih je po vzoru manifesta *K tretjemu filmu* Fernanda Solanasa in lani umrlega Octavia Getina ter eseja *Za nedovršeni film* Julia Garcíe Espinose objavil ameriški režiser Travis Wilkerson. »Novi film si bo prizadeval ljudsko kulturo vrniti ljudem samim,« med drugim pravi Wilkerson in tega se pri Court 13 za zdaj dosledno držijo, kar morda napoveduje širši vzpon tovrstnega načina filmskega ustvarjanja.

Pri *Zvereh južne divjine* gre za presenetljivo silovito zmes fantastičnosti in dokumentarizma, ki se na prvi pogled zdi kakor hibrid med deli studia Ghibli in avtorstvom Harmonyja Corinea. Zeitlinov celovečerni prvenec je izjemem predvsem v svoji drži in razumevanju sveta, a ni brez pomanjkljivosti, so pa te v primerjavi s celoto in v pogledu izkazanega odnosa do realnosti zanemarljive.

